

## 28. režim a Evropská Unie úspor a investic

### Proč to české firmy potřebují

Inovativní firmy (ať už přímo ze startupové ekonomiky anebo z univerzit) jsou jedním z nejdůležitějších zdrojů inovací a přidané hodnoty.

Ty typicky potřebují značné kapitálové investice od soukromých investorů mimo banky a/nebo burzu. Stejně tak často potřebují zaměstnávat specialisty z celého světa v době, kdy nejsou schopné nabídnout tržní plat jako zaběhnuté korporace.

Získávat financování pro takové firmy v Evropě je těžké. Investoři potřebují porozumět právním systémům, do kterých investují – a těch máme v Evropské unii 27.

Investoři v menších státech se typicky specializují na investování ve svém domácím právním systému a případně si budují know-how právních systémů největších trhů (např. USA, Spojené království, Holandsko, apod.).

Kapitál je samozřejmě jen prvním krokem. I když se startupovým firmám s vysokým potenciálem podaří získat kapitál, stále musí vyřešit, jak najímat talenty napříč Evropou, a jak nastavit akciové opce pro své mezinárodní zaměstnance (ESOP) v desítkách různých systémů.

Řešením pro takové firmy často bývá odchod do USA – a s tím související odchod zdrojů ekonomické přidané hodnoty, daní, dobře placené práce a národní hrdosti.

Samotné USA mají také rozdrobený právní systém s normami desítek samostatných států. Firmy v USA to řeší tak, že se zakládají ve státě Delaware, ve kterém vznikl robustní systém soudů a právních služeb, které firmám usnadňují rychlejší řešení sporů podle práva, na které jsou zvyklé. Federální právo potom umožňuje firmám podnikat napříč USA na základě obchodního práva státu, ve kterém byly založené.

Přísun rizikových investic do Česka lze tedy usnadnit tím, že se odbourá bariéra vůči zahraničním investorům v nutnosti porozumět našemu obchodnímu právu. Zároveň ho usnadníme tím, že firmám usnadníme najímání zahraničního talentu podle všem srozumitelných a sjednocených pravidel (ESOP).

Řešení jsou dvojí:

- V krátkodobém horizontu vytvořením „**28. režimu**“, regulatorního rámce obchodního práva, který umožní českým a evropským firmám dobrovolně využívat „virtuálního“ právního rámce, který bude srozumitelný pro investory
- V střednědobém až dlouhodobém horizontu vytvořením **Unie úspor a investic**, která usnadní investice Evropanů do EU firem jako alternativní možnosti k dnes často preferovaným investicím do kapitálového trhu v USA

## Proč to pomůže Čechům

1. Zakladatelům inovativních firem (včetně univerzitních spin-offů) umožní řešení snáze získávat zahraniční kapitál a zaměstnance pro rozvoj a expanzi svých firem
2. Řešení umožní zvrátit trend odlivu zahraničního kapitálu mimo Česko (dnes primárně do zahraničních matek z poboček mezinárodních firem, případně do amerického akciového trhu)
3. “Unie úspor a investic” potom usnadní Čechům investovat své úspory do českých a evropských firem (místo dnešního investování do amerického trhu)
4. Pro širokou veřejnost to potom znamená:
  - a. Větší dostupnost kvalitní a dobře placené práce přímo v inovativních firmách i na ně vázané ekonomice korporátních služeb
  - b. Lepší státní služby pramenící ze zvýšeného daňového příjmu
  - c. Hrdost pramenící z vícero českých firem s globálním významem, které jsou z Čech vlastněné i řízené

## Co by měl „28. režim“ obsahovat

Pro „28. režim“ se hlásíme k návrhu zpracovanému evropskou nezávislou iniciativou startupů a investorů, EU.Inc. Ten přináší:

- A. **JEDNOTNÝ KORPORÁTNÍ RÁMEC:** Tento pilíř zavádí jednotný regulační rámec EU pro podnikání a digitální nástroje pro snadnější zakládání firem, každodenní provoz a rychlé investice.
  - a. **EU-INC:** nová celoevropská digitální firemní struktura, včetně
    - i. Založení firmy podle jednotné celoevropské regulace
    - ii. Řešení sporů primárně prostřednictvím metody alternativního řešení sporů, poté soudní cestou, ideálně přes celoevropský specializovaný EU-INC “fast track” systém
    - iii. Možnost hlasování v rámci governance standardními písemnými metodami i prostřednictvím EU-REGISTRY a EU-DASHBOARD, viz níže
    - iv. Akceptování elektronických podpisů
    - v. Možnosti různých tříd akcií s různými typy práv (dividendy, hlasování práva, apod.)
  - b. **EU-REGISTRY:** online digitální registr s plně otevřeným API a možností propojení s externími nástroji, včetně

- i. Plně digitálního procesu založení firmy (umožňujícího rychlé a levné založení firmy)
  - ii. Možnosti digitálního přístupu pro investory/banky
  - iii. Knihovny standardizovaných dokumentů (např. zakladatelské dokumenty, smlouvy o převodu akcií, apod.), které umožní urychlení a digitalizaci standardních právních úkonů
- c. **EU-DASHBOARD**: volitelný webový nástroj pro správu firem a základního kapitálu v rámci registru EU-Inc
  - d. **EU-FAST**: otevřený investiční nástroj pro rané investice v EU ve standardizovaném formátu pro usnadnění získání raných investic do startupů

B. **Jednotný evropský právní rámec pro ESOP** (zaměstnanecké akcie): zavádí jednotnou strukturu a logiku pro zaměstnanecké akcie (ale s umožněním nastavení vlastní daňové sazby pro jednotlivé členské státy)

28. režim ponechává **nastavení daňové úrovně na jednotlivých členských státech**.

Vzhledem k regulatorní komplexitě EU je důležité, aby cíle a ambice „28. režimu“ zůstaly co nejomezenější – a tím se zvýšila pravděpodobnost schválení funkčního nástroje.

Závěry jednání Evropské rady z 20. 3. 2025 zadaly Evropské komisi úkol návrhu řešení pro „28. režim“ tak, aby jej bylo možné na evropské úrovni schválit do roku 2026.

## Co má obsahovat “Unie úspor a investic”

(výťah bodů z Draghiho zprávy)

- A. Snížení fragmentace kapitálového trhu
  - a. European Security Exchange Commission: přetvoření ESMA do celoevropského regulátora s výlučným dozorem nad velkými nadnárodními emitenty akcií, mezinárodními burzami a centrálními protistranovými platformami
  - b. Proměna evropské legislativy tak, aby EU legislativa udávala principy a nikoli detailní technická řešení; technická řešení mají být delegované do ESMA
- B. Snížení regulatorní fragmentace
  - a. Harmonizací insolvenčního rámce
  - b. Co největší synchronizací daňového rámce
  - c. Vytvořením jednotné centrální protistranové platformy (CCP) a jednotného centrálního deponitáře cenných papírů (CSD) pro všechny obchody s cennými papíry
- C. Incentivizace investic Evropanů
  - a. Vytvoření dodatečných incentív pro investování Evropanů, aby pro ně dávalo smysl peníze investovat (a nedržet je pouze v bankách, případně nepřesouvat za oceán)